



"Партньорства за творческа София"

създаде широк кръг на доверие, проведе продуктивен диалог и заслужава да продължи в бъдеще

В самото си начало проектът стъпи на ясно дефинирани проблеми в сектора: комуникацията с публичните институции, връзката с бизнеса, необходимостта от професионализъм в мениджмънта на творческата сцена, информираността и прозрачността.

Това се случва в контекст, в който дълго време основният публичен дискурс за развитието на културната сцена в България артикулираше гилдийното обединение в сектора като ключов фактор за решаването на базисни проблеми - от законодателни разпоредби до развитието на публики. През последните години рестартираха асоциации на фестивалите, на музейните експерти и галеристите, появиха се театрални, кино и литературни сдружения, за да направят видими проблемите на съвременния културен пейзаж. Въпреки обновяването им, в голяма степен тези организации са професионално капсулирани и затворени спрямо публиката и бизнеса и публичния сектор. В голяма степен този рестарт повтаря стъпките на модела от годините, в които имаше гарантирана заетост и обществения сектор бе основен регулатор на културна продукция. Същевременно предизвикателствата на новата, динамична, пазарна среда на изкуствата прави този подход неспособен да се справи със свръх конкуренцията, да разбере новото поколение публика, медиите и градската среда в един космополитен, европейски контекст.

Дебатът в "Партньорства за творческа София" направи стъпка към общественото припознаване на творческия сектор като предприемачески, иновативен и рентабилен сектор в местната икономика. Разговорите преминаха по предварително зададения план, участието на поканените експерти беше равнопоставено и реципрочно се изложиха различни тези, които изнесоха на преден план конкретика в проблемите.

Двете работни групи в "Партньорства за творческа София" обсъдиха проблеми и потърсиха съвместни решения, които намират пресечни точки с настоящите процеси в София. Това осмисля местния контекст и създава стабилна основа за действие.

Важен фактор за успешността на проекта беше хоризонталния подход от долу - нагоре. Всеки от експертите имаше динамична роля, артикулираха се добри примери от практики в други страни (инкубатори, публично-частни фондове за подкрепа на култура, организации за професионално развитие на творческата сцена, партньорства за формиране на публики, ваучери за изкуство и др.). Темите бяха разгледани в дълбочина и с експертиза - юридическа, финансова, административна и мениджърска, благодарение на балансирания избор на участниците.



Процесът протече в условия, в които голяма част от професионалистите в творческата сцена гледат скептично към всякакъв род конференции, работни групи и презентации, защото те остават ограничени в "проектното" си съществуване и трудно представят нов поглед и участие за да изградят споделена визия. Уникалността на "Партньорства за творческа София" е, че успя да създаде логически триъгълник между *бизнес комуникация, квалификация и технологични иновации*, които разгледани поотделно са три от ключовите предпоставки за устойчиво и бързо развитие в сектора на творческите индустрии. Конкретните предложения и концепции се развиха адекватно и реалистично, за което главна роля имаха представителите както на бизнеса, независимия сектор и администрацията като отговорни заинтересовани страни.

Погледът на бизнеса и на местната власт в открит диалог с творческата сцена показва на практика как се създава приемственост в идеи и културни политики. Ще се фокусирам върху три конкретни предложения, които разглеждат комуникацията с бизнеса и иновативни колаборации:

- 1. Инкубатор за изкуства за различни видове арт организации в така наречения „ефект на мащаба.“ Те обменят опит, получават обучение и се свързват, което води до развитието на съвместни хоризонти.*
- 2. Предложения от страна на бизнеса и творческата сцена за възможни механизми, чрез които да се стимулира участието на бизнеса в развитието на творческата сцена в града*
- 3. Инициране на промени в Закона на меценатството - съвместни действия с други общини в България, за да се задвижи по-мащабен и видим процес.*

Темите са заявка за космополитен и професионален подход към обновяване на средата. "Партньорства за творческа София" потвърди и актуалността на основни стратегически цели изведени в предложената стратегия за развитие "Споделена визия".

Конкретни препоръки:

В рамките на двете работни срещи на проекта "Партньорства за творческа София" се изведоха три основни топоса на проблемите в комуникацията - творчески сектор - община - бизнес, на тях се базират и основните ми препоръки като независим наблюдател.

- 1. Инкубаторът за изкуства ще покаже, че може да регенерира ресурси и да съществува извън модела на „общинска издръжка“.**

Подобни примери виждаме във всеки голям град в западна и централна Европа – „Деро 2015“ в Пилзен, „Табакалера“ в Сан Себастиан, Site des Arts – в Марсилия, Kulturbrauerei в Берлин, Matadero Мадрид ест. Сцената на София е достатъчно развита за да създаде независим, междусекторен културен център, вместо да сменя плочки в



НДК – това ще даде тласък както на бизнеса в нов тип комуникация с творческия сектор, така и отношението на публичните институции към по-устойчива подкрепа на независимия културен сектор на столицата.

2. За да подаде ръка в бъдещо партньорство бизнесът има нужда от иновативни решения

Публичният сектор в съвременния европейски контекст е регулативен, буферен, партньорски - а не продуцентски. Пример - Гъвкав хедж фонд между ОС, бизнес партньор и творчески организации за стартиращи културни проекти, инициативи консултиран и журиран в партньорство с творческата сцена на София . Аналогични, сепарирани фондове за "международни проекти", "технологични иновации в културата", образователни, фондове, в които не повече от 50% са дотирани с публични средства. Подобен е форматът в на Виена със създадения departure fund – който подкрепя творческите индустрии.

3. Преди да променяме закони, нека покажем оперативност на малък мащаб.

Скептичен съм, че капацитета на творческата сцена в София е достатъчен към момента, за поеме ангажимента за данъчни законови промени, дори в „маргинален“ регламент като „Закона за меценатството. Но законодателни промени в данъчното облекчаване при спонсорство беше засегната и в двете групи като нужда на бизнеса. По мое мнение независимият сектор не е развил към днешна дата експертизата и мащаба си на действие, за да предприема стъпки от подобен мащаб. Дори да предположим, че той е генератор на дебат в тази посока, евентуалното данъчно облекчение, не е гарант, че това ще стимулира иновативни спонсорски политики в партньорство с културния сектор. Моята препоръка тук е: Консултации и работа с рекламни агенции, сегментиране на компании в няколко базови категории (банки, телеком, енерго-разпределителни дружества, бързо оборотни стоки и др.) и индивидуални срещи с по-големите, традиционни бизнес партньори в сферата на културата. На следващ етап е възможна комуникация с различните бизнес камари – Българо-немска, австрийска, американска и тн., в партньорство с културни институти и посолства в София.

„Партньорства за творческа София“ даде заявка за методичен и устойчив подход в процеса за развитие на творческата сцена в София. Подобен формат „експертни срещи“ на широк кръг заинтересовани страни е шанс темата за съвместни действия и инвестиции в културата да придобие видимост извън професионалните арт среди.

След по-малко от година през 2018 г. София ще бъде домакин на Председателството на Съвета ЕС , и партньор през 2019 г. най-големият европейски културен проект в България Пловдив ЕСК 2019, което е шанс свободната творческа сцена да покаже устойчивото си



развитие през последното десетилетие и България да застане активно на международната културна сцена.

Моделът на "Партньорства за творческа София" разчупва дълго тиражирано клише за изостаналост на културния сектор. Дебатът, темите, фиксираните проблеми и решенията следват международни иновативни модели на споделена икономика, предприемачество и аналитичност. Проектът създаде широк кръг на доверие, създаде продуктивен диалог и заслужава да продължи в бъдеще, защото само с няколко срещи **„Партньорства за творческа София“** роди инициативи, бъдещи проекти и контакти, които могат да се развият до устойчиви културни политики на София ако дебатът култура – бизнес – община стане редовен в този формат.

Виктор Янков